

hom/hei, 24. mai/8. juni 2006

Referat fra KNNM-møte 24.05.06

Til stede:

Henning Høie, Janne Fossdal og Svein Homstvedt, SSB
Anne Midtrød, Rogaland fylkeskommune
Hans Støen, Bærum kommune
Dag Høgvard, Miljøverndepartementet (MD)
Kristi Ringgard, Miljøverndepartementet (sak 2).
Arne Berg, Hobøl kommune
Ole Chr. Tollersrud, Riksantikvaren (RA)
Even Vaboen, Kommunal- og regionaldepartementet (KRD)

Forfall:

Øystein Nesje og Bjørn Horge, Miljøverndepartementet
Geir Haveråen, Bergen kommune
Einar Jensen, Statens kartverk
Vilni Bloch, Statistisk sentralbyrå

Ikke møtt:

Ingerid Angell Petersen, Direktoratet for naturforvaltning

Sakliste

1. Orienteringer, oppfølgingssaker, godkjenning og dagsorden, referat
2. IT-strategi for KOSTRA
3. Universell utforming, forslag til rapportering
4. Kvalitetsindikatorer, rapport fra undergruppa
5. Gjennomgang av fylkesrapporteringen
6. Revisjon, skjema 20
7. Forslag til justeringer for neste år.
 - 7.1 Registrering og ajourføring av data i bygningsdelen av GAB på funksjonskonto 302 og ikke 303
 - 7.2 Saksbehandlingstid kartsaker
 - 7.3 Definisjon av turstier
 - 7.4 Meldingssaker i antall søknader om tiltak mottatt?
8. Planlegging av rapporten til 30. juni
9. Eventuelt

1. Orienteringer, oppfølgingssaker, godkjenning og dagsorden, referat m.m. Referatet har tidligere vært sendt ut og kommentert. Ingen nye kommentarer ble gitt.		
2. IT-strategi for KOSTRA Henning innledet med å si at SSB planlegger omfattende endringer i opplegg for rapportering og publisering i KOSTRA. Prosjektet i fjor med uttesting av skjema 20 som denne arbeidsgruppen tok initiativ til, gav resultater som har vært et viktig innspill til å forbedre rapporteringsopplegget.		

Lars Pedersen orienterte videre. KOSTRA var såpass tidlig ute med elektronisk rapportering at utviklingen er i ferd med å løpe fra løsningen. SSB opererer nå flere elektroniske rapporteringssystemer, og det er ønskelig for SSB å bruke <u>et sett av løsninger</u>. Ting på beddingen: • online løsning, en foreløpig løsning allerede i 2006 • bedre sammenheng spørsmål - svar • all datalagring i statistikkbanken • felles skjemaautviklingsmetode og felles metadatabase En arbeidsgruppe i SSB skal vurdere innrapporterings- og mottakssystemer og publiseringsløsninger. Bl.a. AltInn kan legge føringer for videre utvikling. Utvikling må foregå over flere år. På kort sikt tenkes imidlertid bl.a. på KOSTRA-ikke sensitive data online over web-basert løsning (on-line). On-line løsning gir mulighet for elektronisk videresending av spørsmål til andre ledd i organisasjonen planlegges etablert. Rapportering kan gjøres på hvilken som helst pc uavhengig av browser og annen programvare Hjelpetekster / veiledning til kommunene skal gjøres lettere tilgjengelig. Det fokuseres i første omgang på forbedring av innrapporteringsrutinene heller enn å strømlinjeforme uttaksrutiner, selv om det er et stort forbedringspotensial for publisering og tilbakerapportering. Flere KS-representanter savner en dialog med leverandører av kommunale og fylkeskommunale systemer for å gjøre filuttrekk og rapporteringsløsninger enklere.		
3. Universell utforming (UU). Forslag til rapportering Temaet ble presentert av MD for KNNM-gruppa i fjor. Beslutningen da var å utsette saken til MD hadde utarbeidet et konkret forslag. Forslag var utsendt i forkant, og på møtet ble skjema der disse var innarbeidet delt ut på møtet. <u>Fylke</u> Forslaget var: 2. Plansaksbehandling Nytt punkt 9 under pkt 1. Har fylkeskommunen plan med fokus på : Universell utforming Det er tilstrekkelig fra MDs side at man har et eget kapittel i fylkesplanen for at det skal kunne svares "ja" på spørsmålet. Hans Støen ønsket at det ble tydeliggjort i spørsmålsstillingen at det ble gitt føringer i fylkesplanene. Anne Midtrød støttet MD noe forbeholdent, fordi målet må være at man har et eget dokument. Dette er det ikke tradisjon for enda. Vedtak: 1. Den foreslåtte spørsmålsstillingen med tillegg for UU aksepteres. 2. Gruppa diskuterer om innledningsspørsmålet "...med spesiell fokus på..." skal erstattes med "...med føringer for..." videre pr. e-post. 3. Det ligger flere nye statlige retningslinjer som kan føre til at hele lista bør vurderes neste år. 4. Det legges inn en liten forklarende presisering i innledningsspørsmålet.	Høie	5. juni

Kommune

For kommuneskjema var det større endringer:

- Nytt pkt. C.3 – antall planer med føringer på UU
- Antall innsigelser til planforslag med hensyn til UU som begrunnelse
- Antall dispensasjonssøknader og antall innvilgede dispensasjoner etter byggeforskriften kap 10 brukbarhet (TEK-forskriftene)
- km turstier og antall friluftsområder tilrettelagt etter uu-prinsippplaggsspørsmål

Ringgard minnet om at DN har en egen satsning på UU for friluftsområder, og det gjøres mye lokalt i kommunene.

RA skal jobbe fram en egen strategi for UU mhp. kulturminner. Inntil denne strategien er ferdig utarbeidet, vil RA ikke fremme særskilte ønsker for UU-rapporteringen fra kommunene.

Det ble diskutert kriterier som skulle oppfylles for at man skal kunne rapportere at tiltak er tilrettelagt for UU.

Hans Støen var skeptisk til å registrere regulerings- og bebyggelsesplaner med føringer på UU fordi kommunen savnet virkemidler som kunne gi kommunen kraft til å få gjennomført UU også overfor private utbyggere. Det var uklart hvorvidt ny planlov vil gjøre dette bedre enn før. Hva er verdien av føringer, når man ikke har virkemidler overfor utbyggere ikke følger opp vedtatte planer med tilrettelegging? Vi kan komme til å få rapportert ”et kart som ikke stemmer med terrenget”. Arne Berg supplerte med at lokale forhold kan komme til å overstyre nasjonale retningslinjer.

Even Vaboen mente at spørsmål C.3 bryter litt for mye med skjemaet ellers, og spurte om ikke spørsmålet kunne flyttes til spørsmål C.12, og ev. forlenge denne lista. Også Anne Midtrød var positiv til dette alternativ. Ringgard mente at det blir et krav om at ting skal være godt tilrettelagt og "ikke-diskriminerende", gjennom PBL og andre lovverk, bl.a. en ny anti-diskrimineringslov.

Høgvard pekte på muligheten for å legge spørsmålene inn i skjemaets punkt C.2.

Hans Støen kan leve med spørsmålene, men det må bli omtalt hvordan dette skal forstås i praksis -xx?? Det må omtales ift. oppfølging. En har bedre muligheter til å følge opp i kommunale bygg der oppfølgingen ventelig vil bli 100 prosent. Dag Høgvard mente at en slik fokusering blir for snever ift. UU.

Det var enighet om at hvis mulig, burde en heller fokusere på faktisk utbygging enn planer om utbygging.

Ringgard stilte spørsmål om det finnes andre skjema som kan fokusere på hva som faktisk ér bygd. Høgvard mente at man må vurdere å stille spørsmål - i år - ikke bare til plansaksbehandling, men også byggesaksbehandling. Henning Høie bekreftet at det er mulig å tenke seg nye spørsmål. Dersom det blir mye, må det ev. behandles på et nytt møte i år.

Dersom en velger alternativet med utvidelse av spørsmål C.12 (planer med fokus på ulike tema) viste Hans Støen til at et regelsett kan være vel så bindende som en plan.

Svein Homstvedt stilte spørsmål om filuttrekk som erstatning for en del av

skjemaopptellingen på lengre sikt. Arne Berg mente at man ikke uten videre bør utbygge rapporteringen uten å ha tenkt seg nøye om. Han hadde sans for å bruke filuttrekk, men da må man ha en startdato å gå ut fra. Dag Høgvard mente at innsigelsesspørsmålet var både mer konkret og viktigere enn å telle planer. Henning Høie refererte fra samtale med Bjørn Horgen, om at det ikke var kjent med innsigelser knyttet til UU. Kristi Ringgard viste imidlertid at ny RPR fra 2007 vil gjøre UU enda mer tydelig, og rundskrivet gjelder fortsatt. <u>Dispensasjoner fra TEK-forskrifter</u> Spørsmålet MD ønsker å stille går på antall saker som blir innvilget ift. antall saker avslått. Anne Midtrød mente at plasseringen av spørsmålet mellom kulturminnespørsmål er feil. Høgvard mente at en henvisning til forskriften kunne gjøres presis, og spørsmålet like godt kunne plasseres under D1. Både Arne Berg og Hans Støen mente at det ikke blir det store saksomfanget, og at kommunene har rimelig grei oversikt, men det kan være et problem med kreative omgåelser av bestemmelsene. Høgvard spurte om vi primært ønsker dispensasjoner i <u>nye</u> bygninger eller totaltall. KS-representantene mener man må fokusere på nybygg. Dette vil gjøre rapporteringen vanskeligere enn om det ble rapportert alle dispensasjoner. Vaboen stilte spørsmål ved nytteverdien av å kjenne antall dispensasjoner i nye bygninger uten at man samtidig spør etter antall nybygg for å få et forholdstall. Støen hevdet at Staten må lage entydige oppskrifter før en kan sette i gang med omfattende skjema utfylling. Anne Midtrød mente at saken ikke er moden for omfattende rapportering. Høgvard tok dette til etterretning og vil sende et forslag på mail med utgangspunkt i TEK-forskriften. <u>Spørsmål til rekreasjon og friluftsliv</u> Det var enighet om at UU-spørsmålene bør gjøres gjeldende for hele kommunen. Arne Berg oppfatter at spørsmålet dreier seg om parkmessig opparbeiding a la Baneheia i Kristiansand. Antall områder tilrettelagt heller enn lengden bør være fokus. Kristi Ringgard hadde forståelse for denne vinklingen. Hun ønsket én presisering som gikk på kvalitet e.l. Anne Midtrød mente at områder er mer operative å besvare enn lengder, som kan vente til vi får kartmessig rapportering. Hans Støen mente at "anlegg" kan være et supplement. <u>Vedtak</u> 1. UU-spørsmålene i C.6 og C.7 om innsigelser vedtas. 2. Det legges ikke opp til å telle regulerings- og bebyggelsesplaner m.m. Det tas heller inn spørsmål om kommunen har en gjeldende plan med spesiell fokus på ... universell utforming (spørsmål C.12 eller egen bolck). Det implementeres begrepet "gjeldende retningslinjer" som supplement til planer i C.12. SSB gir et konkret forslag til tekst og veiledning på denne delen som sendes ut til gruppa. Det gis åpning for at man ved en seinere anledning kan gå inn for å telle planer. 3. MD formulerer en god spørsmålstekst og veiledning ift. TEK-bestemmelsene og sender dette til arbeidsgruppa 4. KS-representantene sjekker om kommunene er i stand til å svare presist ift. dispensasjoner m.m. ift. TEK-bestemmelsene.			
	Høie	5. juni	
	Høgvard	5. juni	
	Støen,		

5. Det spørres om antall områder under Rekreasjon og friluftsliv istf. veilengder. DN kontaktes for å kvalitetssikre.	Berg, Haveraaen Høie	1. juni
4. Kvalitetsindikatorer, rapport fra undergruppa Undergruppa som ble oppnevnt forrige gang har hatt ett møte. De har gått gjennom det nøkkeltallsettet som nå finnes og vurdert dem som kandidater til kvalitetsindikatorer. Viktige funn: • KNNM fokuserer - i motsetning til mange andre grupper – innenfor flere av sine felt på kollektive goder. Det medfører at tilnærmingen må bli litt annerledes enn "standard". • ASSS-samarbeidet har jobbet med byggesaker. De er selv i startgropa med kvalitetsindikatorer. Det er viktig å få til en god samkjøring fra dag 1. • Kartleggingsarbeidet vil ende opp med et stort bruttoutvalg som må skaleres ned til 3-5 indikatorer. Øystein Nesje har formidlet signaler fra Samordningsrådet om at tidspresset for å få fram kvalitetsindikatorer ikke har så stor hastverk som man opprinnelig trodde. En ide som har vært fremmet i gruppa, er i hvilken grad kommunene tar hensyn til risikosoner m.m. (eksempelvis flom og ras). Det krever i så fall ny rapportering. Anne Midtrød syntes arbeidet og argumentasjonen var overbevisende, og ønsket at det fortsatte ut over høsten. <u>Vedtak:</u> 1. Undergruppa jobber videre med et forslag til KNNM-gruppa i tråd med slik det er skissert i rapportutkastet. 2. Undergruppa fremmer et <i>foreløpig</i> forslag som kan implementeres i KNNM-gruppas arbeidsgrupperapport 30. juni	Høie, Nesje, Støen, Vaboen	30. sept. Første rapport-utkast
5. Gjennomgang av fylkesrapporteringen (skjema 51 og vedlegg 3) Spørsmål 6.1 har voldt fylkeskommunene bryderi. Tollersrud ser behovet for å presisere veiledningsteksten mer her. De tar ansvar for å komme med forslag. Høie mente at veiledningsteksten generelt bør være så kort at den kan gå inn i skjema (og ikke i veiledning). Tollersrud trodde det skulle være mulig. Høie refererte til at det er veldig stor variasjon i tall rapportert fra fylkene. Ellers er det stor forbedring i rapporteringen de siste årene. Tollersrud mente at i det store har fylkeskommunene telt likt fra år til år. Støen mente at det er store kulturforskjeller fra fylke til fylke.	Tollersrud	Første rapport-utkast.
6. Revisjon skjema 20 Janne Fossdal orienterte fra arbeidet med revisjon/tallkontroller av skjema 20. 53 kommuner har ikke sendt inn skjema ved revisjonsstart pr. 21. 4, stort sett små kommuner. 14 av disse sendte inn skjema etter purring pr. e-post. En ringerunde har hittil resultert i 10 ytterligere kommuner, flere er ventet. 259 meldinger om feilmelding er sendt inn, 84 har svart på henvendelsen, 69 har gjort rettelser. Ca. 30 er pr. dato kontakt om igjen pr. telefon. Dette arbeidet		

fortsetter. Mange av feilrapporteringene er slurvefeil. Arne Berg var positiv til tilbakemeldingene som var gitt fra SSB. Henning Høie ønsker at flere av kontrollene skal kjøres på kommuneleddet. Homstvedt signaliserte at SSB må nøye vurdere hva som skal legges ut av programkontroller ved inntasting. I revisjonen må det prioriteres kvalitetssikring av det som er rapportert heller enn å drive inn gjenstridige kommuner. Støen og Berg støttet dette. Det må likevel sikres at et representativt antall kommuner i hver KOSTRA-gruppe har rapportert. SSB bør vurdere fylkesvise pressemeldinger o.l. for å få opp ansvar og engasjement i lokalmiljøene. RA har også planer om å gjøre mer ut av KOSTRA-info på sine Web-sider		
7. Forslag til justeringer for neste år		
7.1 Registrering og ajourføring av data i bygningsdelen av GAB på funksjonskonto 302 og ikke 303 Høie og Høgvard er i utgangspunktet enige om at dette må tilpasses den enkelte kommune. De foreslår en endring i veiledningsteksten (vedlegg 4). Denne ble akseptert av møtet. Berg opplyste at Hobøl kommune fører dette på funksjonskonto 302.		
7.2 Saksbehandlingstid kartsaker Høie og Høgvard ønsker ikke å gjøre noe med spørsmålsstillingen. Det klargjøres i skjema / veiledning at saksbehandlingstiden vil omfatte tidsbruk som kommunen ikke rår over. Høgvard minnet om at ved registrering av saksbehandlingstid må følge ens praksis innenfor KNNMs funksjoner. SSB må ha et sideblikk til andre funksjoner.		
7.3 Definisjon av turstier Mange kommuner har problemer med å definere og rapportere dette. Henvisning til kart vil ikke løse definisjonsproblemet - det kommer an på målestokker og karttype. Stier som er avmerket på turveikart bør automatisk komme med, men kartfesting på slike kart kan ikke være en forutsetning for at de skal telles med. <u>Vedtak</u> Turveikart og andre allment tilgjengelige kart med god presisjon bør angis som kilde i veiledningen. SSB fremmer forslag.	Høie	I første rapport-utkast
7.4 Meldingssaker i antall søknader om tiltak mottatt? Noen kommuner mener at "andre kommuner" har tatt med meldingssaker i strid med feltets intensjon. Dette kan løses enten ved å ha et eget rapporteringsfelt for meldingssaker eller å summere. Arne Berg mente at det er såpass mange meldingssaker at dette bør tas med. Slike saker gir grunnlag for mye lokalt engasjement. De fleste kommuner har god oversikt over meldingssaker, men i noen kommuner med mer lemfeldig system på det kan opptelling bli vanskelig. Ny rapportering vil kunne disiplinere kommunene, og det ville være fordelaktig for kommunene på flere vis. Støen mente at de fleste meldinger medfører få inngrep i naturen, men reflekterer arbeidsbelastningen i kommunen.. <u>Vedtak</u> Det innstilles på å legge inn et nytt spørsmål om antall meldingssaker. Det	Høie	Første rapport-

begrunnes hvorfor det er viktig å ha dette med.		utkast
8. Planlegging av rapporten 30. juni Rapporten skal fronte arbeidsgruppas innstilling. Den gjøres så kort som mulig, men med begrunnelser for resonnementene. En del forslag fra tidligere må gjentas i rapporten: Kartrapportering, filuttrekk m.m. Tollersrud minnet om at vi må gjenta resonnementer ang. Sametinget fra i fjor. Følgende frister ble vedtatt post festum: • Frist for rapportutkast: • Frist for tilbakemelding: Torsdag 22. juni • Frist for endelig rapport: Torsdag 29. juni	Høie Alle Høie/alle	15 juni 22. juni 29. juni
9. Eventuelt Arne Berg inviterer til KOSTRA jubileumsfest i indre Østfold i annen halvdel av august.		